

XX МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “ХАРКІВСЬКІ СОЦІОЛОГІЧНІ ЧИТАННЯ”

10–11 листопада 2016 р. в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна відбулася XX ювілейна Міжнародна наукова конференція “Харківські соціологічні читання”, яка пройшла під гаслом: “Соціологія у світі, що змінюється”.

Об’ємний регламент конференції цього року був розподілений на два дні, організованих у декілька дискусійних панелей, круглих столів, секційних і пленарних засідань.

Вступне слово Президента Соціологічної асоціації України, ректора Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, академіка В. Бакірова на пленарному засіданні було логічно та змістовно продовжене доповіддю заступника директора з наукової роботи Інституту соціології НАН України, доктора філософських наук, професора Є. Головахи “Українське суспільство: шляхи трансформації”. У своєму виступі доповідач продовжив попередні авторські розробки, аналізуючи тенденції процесів і напрямків змін українського суспільства з позицій теорій модернізації. Зазначивши про небезпеки та обмеження неоліберальної моделі трансформації, феномену подвійності інституційної системи перехідного суспільства та вимушеність української трансформації, Є. Головаха повідомив про можливі засоби вирішення цих проблем – від створення соціальних ліфтів до відновлення довіри в суспільстві.

На другому заході конференції – дискусійній панелі “Трансформація українського суспільства: соціологічні інтерпретації”, що проходила під модеруванням академіка В. Бакірова, ключовими були доповіді завідувача кафедри філософії та соціології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, доктора соціологічних наук, професора І. Кононова “Чи можливо підвести підсумки суспільних перетворень в Україні (методологічні проблеми аналізу)” і декана факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидата фізико-математичних наук, доцента А. Горбачика “Великі дані: великий міф чи великий виклик для соціологічної науки?”. Перший доповідач запропонував дещо інший, порівняно з професором Є. Головахою, погляд на українські трансформаційні процеси, застосовуючи світ-системну методологію. А. Горбачик акцентував увагу на принципово новому погляді на емпіричну інформацію та засоби її обробки, зокрема на тих викликах для соціології, які пов’язані з так званими “великими даними”.

Завершував перший робочий день конференції круглий стіл пам’яті В.Л. Арбеніної, на якому друзі, колеги, однодумці Віри Леонідівни віддали шану світлій пам’яті шляхетної людини та справжнього науковця. Велике зацікавлення учасників круглого столу викликала доповідь доцента кафедри соціології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, кандидата соціологічних наук, доцента О. Філіппової “Харьков/Харків: культурна гібридність та гнучка етнічність”.

Другий день роботи конференції включав в себе як круглий стіл на тему: “Проблема тілесності в соціології та мистецтві: діалог” (під модеруванням професора О. Даниленко, професора І. Ковальнової (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна) та професора А. Лігачової (Харківська державна академія дизайну і мистецтв)), так і дискусійну панель “Виклики сучасній емпіричній соціології: чи є відповіді?”, що структурувалася навколо змістовної та цікавої доповіді кандидата соціологічних наук, завідувача відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій ДУ “Інститут економіки та прогнозування” НАН України О. Балакіревої “Актуальні виклики до емпіричних досліджень”. Родзинкою дня став студентський дискусійний майданчик, на якому обговорювалися проблематика студентського наукового товариства, його місія, функції та дослідницькі практики в умовах реформування

вищої освіти, рекрутингові можливості, ролі у формуванні наукової еліти. Крім того, учасники конференції могли заслухати та обговорити різноманітні доповіді в рамках секційних засідань – від суто теоретичних проблем історії та методології соціології до емпіричного вимірювання тенденцій інтернет-комунікації, від релігійної свідомості сучасних українських студентів до гендерної проблематики в умовах суспільства, що перебуває в стані військового конфлікту.

Традиції, постійний пошук, сталість, готовність до змін, нові формати та глибока зануреність у теоретико-методологічну проблематику соціології – все, що завжди відрізняло “Харківські соціологічні читання”, характеризувало їх у цьому році та, сподіваємося, буде притаманно їм у майбутньому.

Л.Г. Сокурянська,
професор, д-р соціологічних наук,
завідувач кафедри соціології
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
майдан Свободи, 6, Харків, 61022, e-mail: sokuryanska@karazin.ua

L.G. Sokurianska,
professor, Dr. Habil (Sociology),
head of the Department of Sociology,
V.N. Karazin Kharkiv National University,
6 Svobody Sqr., Kharkiv, 61022, e-mail: sokuryanska@karazin.ua